

3837827 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : บริหารสาธารณสุข; วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : ประเมินผลการพึ่งตนเองทางสาธารณสุขมูลฐานของหมู่บ้าน

สุเทพ บุญสูตร : ประเมินผลการพึ่งตนเองทางสาธารณสุขมูลฐานของหมู่บ้านในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (AN EVALUATION OF VILLAGE SELF-RELIANCE IN PRIMARY HEALTH CARE IN AYUTHAYA PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ปิยธิดา ตริเดช ศด., ดุสิต สุจิรารัตน์ วท.ม., ชัยนาท จิตตะวัฒนะ M.PH.M.(CTCM&H), 99 หน้า ISBN 974-664-891-8

เนื่องจากการดำเนินการเร่งรัดการพัฒนาสาธารณสุข เพื่อให้ทุกหมู่บ้านบรรลุจุดหมายสุขภาพดีถ้วนหน้าในปี 2543 และกำหนดเกณฑ์ชี้วัดการเป็นหมู่บ้านสุขภาพดีถ้วนหน้าในกลุ่มที่ 2 ที่ต้องบรรลุเกณฑ์การพึ่งตนเองทางสาธารณสุขมูลฐานของหมู่บ้าน โดยใช้หลัก 3 ก.+1 ข.+3ส. จึงทำการวิจัยครั้งนี้ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ วัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการพึ่งตนเองทางสาธารณสุขมูลฐานของหมู่บ้าน ตามโครงการพัฒนาสาธารณสุข เพื่อบรรลุสุขภาพดีถ้วนหน้า ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้แทนหมู่บ้านที่เป็นผู้นำด้านสาธารณสุข จำนวน 145 หมู่บ้าน สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติไค-สแควร์ สถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการพึ่งตนเองทางสาธารณสุขมูลฐานของหมู่บ้าน ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 49.7) โดยมีองค์ประกอบหมวดองค์กร/กรรมการ กำลังคน และการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี อยู่ในระดับสูง หมวดการระดมทุน ข้อมูลข่าวสาร การจัดบริการสาธารณสุขมูลฐาน และการดูแลสุขภาพตนเอง และการส่งต่อผู้ป่วย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ วิธีการสื่อสาร/การรับรู้/การเข้าร่วมโครงการของประชาชน และปัจจัยเบื้องต้นด้านการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ในการให้บริการ และการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีระหว่างหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับระดับการพึ่งตนเองทางสาธารณสุขมูลฐานของหมู่บ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ควรพัฒนาศักยภาพของประชาชนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยการแลกเปลี่ยนความรู้/ประสบการณ์ในการพัฒนาระหว่างหมู่บ้าน ทั้งนี้นอกจากจะเพิ่มพูนความรู้/ประสบการณ์แล้ว ยังกระตุ้นประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านมากขึ้น ตามหลักการของการสาธารณสุขมูลฐาน